

Forfatter: Hjortø, Knud

Titel: Udrag fra To verdener (Danske Klassikere)

Citation: Hjortø, Knud: "To verdener", i Hjortø, Knud: *To verdener*, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 2008, s. 177. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-hjort_18-shoot-idm140047356679280/facsimile.pdf (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: To verdener

- (1832-1910) digt »jeg vælger mig april«, *Digte og Sange* (1870); den følgende verslinje lyder: »men at man noget vil«.
- 70 *renegat*: en, der svigter sin tidligere opfattelse; overløber. – *lyde*: fejl. – *størge(r)*: loftrum i udhus.
- 71 *natte*: strid, skænderi.
- 74 *flink*: dygtig; især i skolesprog brugt som karakteristik af (vidnesbyrd om) den middelgode elev. – *diletant*: ikke-uddannet udøver af en kunstart eller videnskab; amatør.
- 76 *tamp(e)*: tovende. – *frisertøj*: løstiddende klædningsstykke, slag, som damer bruger under (morgen)toilette og hårredning. – *la sig i vinduet*: stillede sig lænet mod karmen for at se ud.
- 77 *tyngsten*: det, der tynger (hende).
- 78 *høgsottig hævd*: blodløs opfattelse, vurdering, som havde vundet hævd.
- 83 *reguladetri(stykke)*: kortform af: regula proportionum de tribus (lat.) regel om proportioner ud fra tre; regneregul, hvor man ud fra tre kendte størrelser kan udlede den fjerde, ubekendte.
- 88 *den*: gl. dansk længdemål, ca. 2/3 m.
- 97 *astrakant(z)*: kruset lammeskind el. pels. – »Sejren«: *Nike fra Samothrake*, statue afbildende den gr. sejrsgudinde Nike let påklædt i forstaven af et skib; skabt af kunstnere fra Rhodos i begyndelsen af 2. årh. f. Kr.
- 98 *chaiselong*: chaise longue (fr.) lang stol; gammeldags sofa med skæv ryg. – *den romerske kejser (...)* *penge*: Caligula (12-41), kejser fra 37; forholdet er omtalt af den rom. forfatter Sueton (ca. 70-130) i hans *De vitis Caesarum* (ca. 120); jf. Sueton IV, 42 (*Romerske Kejsere*, på dansk ved A. B. Drachmann, udg. af Leo Hjortø, bd. 1, 1964, s. 204). – *brødig*: frejdig.
- 100 *faldende syge*: epilepsi.
- 102 *illumineret palas*: (kunstigt) oplyst slot, som man fx fandt som sensation i Tivoli.
- 103 *højdansk*: korrekt, klassisk og smukt rigsmål, akademisk sprogideal.
- 107 *kommet hjem fra hotellet*: som bemidlet, enlig herre indtog Grandlev sine måltider i hotellets restaurant. – *vj(er)*: vue (fr.) (skildring af) udsigt, overblik.
- 110 *Natten kommer (...)* *atbede*: jf. Joh 9,4. – *Den signede dag med fryd vi ser*: »Den signede Dag med Fryd vi seer« (1826), salme af N.F.S. Grundtvig (1783-1872). – *interior(er)*: kunstnerisk skildring af indendørs-sceneri.
- 111 *føre i mag*: gå langsomt frem; jf. festina lente (lat.) skynd dig langsomt.